

דף מה.

עין משפט א

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ח הי"ג
עין בסעיף הקודם

עין משפט ב

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ח הי"א

שָׁשָׁה בַּיָּדִים וְאֵלוֹ הֵן. מִי שֵׁשׁ בְּיָדוֹ אֶצְבַּע יִתְּרָה לְ
בְּאֶצְבָּעוֹת יָדָיו אֶפְלוֹ הָיוּ שֵׁשׁ וְשֵׁשׁ. וְאִם חָתַךְ אֶת הַיִּתְּרָה
כְּשֵׁר. וְאִם הָיָה בָּהּ עֶצֶם אֶפְלוֹ חֲתָכָה פְּסוּל. מִי שִׁחְסַר
אֶצְבַּע מִיָּדוֹ. מִי שִׁשְׁתֵּי אֶצְבָּעוֹת יָדָיו קְלוּטוֹת עַד לְמִטָּה
מִן הַפָּרֶק. וְאִם חֲתָכָן וְהַפְּרִישָׁן עַד הַפָּרֶק כְּשֵׁר. בְּאִיזָה
פָּרֶק אָמְרוּ בְּפָרֶק רֵאשׁוֹן הַסָּמוֹךְ לְכַף הַיָּד. מִי
שֶׁאֶצְבָּעוֹתָיו מְרַכְּבוֹת זֹו עַל גְּבִי זֹו. מִי שִׁפִּיקָה יוֹצֵאת
מְגוּדְלוֹ. מִי שֶׁהוּא אֵטָר יָד יְמִינוֹ. וְאִם הָיָה שׁוֹלֵט בְּשִׁתֵּי
יָדָיו כְּשֵׁר:

ל. כסף משנה: ששה בידים ואלו הן מי שיש בידו אצבע יתירה וכו'. שם (דף מ"ה)
במשנה יתר בידיו וברגליו. ומ"ש אפילו היה שש ושש. שם במשנה שש ושש כ"ד
ר"י מכשיר וחכמים פוסלין וידוע דהלכה כחכמים. ומה שכתב ואם חתך את היתרת כשר
ואם היה בה עצם אפי' חתכה פסול. משנה שם. ודע דבגמרא גרסינן אמר רבי יוחנן
ובנספרת על גב היד ופירש"י שנספרת עם שאר האצבעות שעומדת בשורתן בהיא קתני
מתניתין דחשיב אבר ולפי זה יש לתמוה למה השמיטו רבינו לכן נראה שרבינו מפרש
דה"ק אפילו נספרת ע"ג היד הוי מום ולפיכך כתב סתם לפסול. ומ"ש מי שחסר אצבעו
מידו. פשוט הוא. ומ"ש מי ששתי אצבעות ידיו קלוטות עד למטה מהפרק ואם חתכן
והפרישן עד הפרק כשר. משנה שם. ומ"ש באי זה פרק אמרו וכו'. כן משמע מפשטא
דמתני'. ומ"ש מי שאצבעותיו מורכבות זו על גבי זו מי שפיקה יוצאת מגודלו. משנה שם
ופירש"י פיקה חתיכת בשר עגולה כפיקה יוצאת מגודלו. ומ"ש מי שהוא אטר יד ימינו
וכו'. שם במשנה השולט בשתי ידיו רבי פוסל וחכמים מכשירים ובגמרא ת"ר אטר בין
ביד בין ברגל פסול:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ג.ד.ה. הרמב"ם הל' טומאת מת פ"ב ה"ח

עֲצָמוֹת הַמֵּת שְׂאִין עֲלֵיהֶם בְּשׂוֹר מֵ אִם נִפְרָת בְּהֵן צוֹרֵת
 עֲצָמוֹת הָרִי אֵלוֹ מְטַמְּאִין בְּמַגֵּעַ וּבְמִשָּׁא וּבְאֵהֶל כְּמֵת
 שְׁלֵם שְׂאֵנִי קוֹרָא בְּהֶם (במדבר יט-טז) 'עֲצָם אָדָם'. וְאֵלוֹ
 הֵן הָעֲצָמוֹת שֶׁהֵן מְטַמְּאִין כְּמֵת. הַשְּׂדֵרָה וְהַגְּלִגְלֵת וְרֹב
 בְּנֵינוֹ וְרֹב מְנִינוֹ. הַשְּׂדֵרָה פִּיצָד. שְׂדֵרָה שֶׁהִיא שְׁלֵמָה הָרִי
 הִיא כְּמֵת שְׁלֵם וְאִם חֲסָרָה אֶפְלוֹ חֲלִיָּא אַחַת מְשֻׁמוֹנָה
 עֲשֵׂרָה חֲלִיּוֹת הָרִי הִיא כְּשֶׁאֵר הָעֲצָמוֹת. הַגְּלִגְלֵת פִּיצָד.
 גְּלִגְלֵת שֶׁהִיא שְׁלֵמָה הָרִי הִיא כְּמֵת וְאִם חֲסָרָה כְּסֵלַע
 הָרִי הִיא כְּשֶׁאֵר הָעֲצָמוֹת. הָיוּ בָּהּ נִקְבִים קְטָנִים כְּלָם
 מְצֻטְרָפִין לְכִסְלַע. כָּל בְּנֵינוֹ שֶׁל אָדָם הוּא שְׁתֵּי הַשּׁוֹקִים
 וְהַיֵּרֵכִים וְהַצְּלָעוֹת וְהַשְּׂדֵרָה. וְרֹב בְּנֵינוֹ שֶׁל מֵת הָרִי הוּא

מ. כסף משנה: עצמות המת שאין עליהם בשר וכו'. משנה פ' כה"ג ונזיר (דף מ"ט ע"ב)
 ופרק שני דאהלות (מ"א) ובפ' כה"ג ונזיר (דף נ"ב) איבעיא לן אם צריך שתיהן שדרה
 וגולגולת או דילמא שדרה או גולגולת ובעי למפשט דאו או קתני ודחי ליה ויש לתמוה
 על רבינו שכתב הדין בפשיטות וכתב הר"י קורקוס ז"ל דאעפ"כ כיון דאשכחן שמאי דאמר
 בהדיא או שדרה או גולגולת אלא דדחי דילמא שאני שמאי דמחמיר לא שבקינן מאי
 דאשכחן בהדיא כיון דלא אשכחן בה פלוגתא ומנ"ל לחדושי פלוגתא וגם כי כל חלוקות
 המשנה או או קתני ומסתמא הני הוו דכוותיהו עכ"ל. ומ"ש ואם חסרה אפילו חוליא
 אחת. בפ"ב דאהלות (משנה ג') וכב"ה. ומ"ש ואם חסרה כסלע וכו'. בפרק ב' דאהלות
 שם כמה הוה חסרון וכו' בגולגולת ב"ה אומרים כדי שינטל מן החי וימות ומפרש בפרק
 על אלו מומין (דף ל"ז ע"ב) דהיינו כסלע. ומ"ש היו בה נקבים קטנים וכו'. נלמד ממה
 שאמרנו בפרק אלו טריפות (דף מ"ה) וכדברי התוספות שם: כל בניינו של אדם וכו'. בס"פ
 מומין אלו (דף מ"ה) ותוספתא פ"ג דאהלות: כיצד כגון שתי שוקיו וירך א' וכו'. בס"פ
 מומין אלו שם. ומ"ש ואם חסר כל שהוא וכו'. פשוט הוא: רוב מניינו כיצד וכו'. פ"ב
 דאהלות (משנה א'). ומ"ש אע"פ שהיה אדם זה יתר באיבריו או חסר באיבריו וכו'. בס"פ
 מומין אלו (דף מ"ה). ומ"ש אא"כ היתה אצבע שיש בה צפורן או שהיתה נספרת ע"ג
 היד. נתבאר בפרק זה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

כִּמְת שָׁלֵם. כִּי־צָד. כְּגוֹן שְׁתֵּי שׁוֹקִיו וַיִּרְךְ אַחַת אִם חָסַר
 רֹב בְּנִינּוּ כָּל שֶׁהוּא הָרִי הֵן כְּשֶׁאָר הֶעֱצָמוֹת. רֹב מְנִינּוּ
 כִּי־צָד. רֹב מְנִין עֲצָמוֹת כְּגוֹן שֶׁהָיוּ קַכ"ה עֲצָם הָרִי אֵלוֹ
 כִּמְת שָׁלֵם. הָיוּ קַכ"ד הָרִי הֵן כְּשֶׁאָר הֶעֱצָמוֹת. אֵף עַל
 פִּי שֶׁהָיָה אָדָם זֶה יִתֵּר בְּאֵיבָרָיו אוֹ חָסַר בְּאֵיבָרָיו אֵין
 מְשַׁגְּיחִין בּוֹ אֶלָּא עַל מְנִין רֹב כָּל אָדָם אֶלָּא אִם כֵּן הִיָּתָה
 אֶצְבַּע שְׁיֵשׁ בָּהּ צִפְרֹן אוֹ שֶׁהִיָּתָה נִסְפָּרַת עַל גֵּב הַיָּד
 שֶׁהִיא עוֹלָה לְמְנִין כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוֹ:

דף מה:

עין משפט א

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ח הי"א

עיין לעיל דף מה. עין משפט ב

עין משפט ב

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ח ה"ו

שְׁמוֹנָה בְּעוֹר הַבָּשָׂר וְאֵלוֹ הֵן. הַפּוֹשִׁי. הַלָּבָן בְּיוֹתֵר כְּמוֹ
 גְּבִינָה. הָאָדָם כְּשָׁנִי. בְּעֵלֵי נִגְעִים טְהוֹרִים שֶׁנִּשְׁתַּנָּה הָעוֹר
 מִחֲמַת עֲצָמוֹ כְּמוֹ הַבְּהֵק. שֶׁנִּשְׁתַּנָּה הָעוֹר מִחֲמַת דָּבָר
 אַחֵר כְּגוֹן צָרְבַת הַמְּכֹה וְזֶה בְּכֻלָּל נִגְעִים טְהוֹרִין. מִי
 שֶׁהִיָּתָה בְּעוֹר פָּנָיו שׁוּמָא שְׁיֵשׁ בָּהּ שִׁעָר אֵף עַל פִּי

ג. כסף משנה: שמונה בעור הבשר ואלו הן הכושי וכו'. משנה שם הכושי והגיחור
 והלבקן וכו' ובעלי נגעים טהורים ובגמרא גיחור וכו' סומקא גיהיא לבקן חירורא ופי'
 הערוך סומקא גיהיא אדום ביותר. ומ"ש מי שהיתה בעור פניו שומא שיש בה שער וכו'
 מי שהיתה בעור פניו שומא שיש בה איסר או יותר. הכל סוף פרק המדיר (דף ע"ה). ומ"ש
 בעלי הדלדולין וכו'. משנה בפרק מומין אלו:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

שְׂאִינָה כְּאֶסֶר אֶלָּא כֹּל שֶׁהוּא. מִי שֶׁהֵיטָה בְּעוֹר פָּנָיו
 שׁוֹמֵא כְּאֶסֶר אוּ יוֹתֵר. בְּעֵלֵי הַדְּלוּלִין וְהוּא שֶׁיִּדְלֶלֶל
 הָעוֹר וְהַבָּשָׂר אוּ הַלְּחֻלּוּחִית שֶׁיֵּשׁ בְּעוֹר שֶׁיִּדְלֶלֶל בְּאֵי זֶה
 מְקוֹם שֶׁיִּהְיֶה מְכָל הַגּוֹף הֵרִי זֶה מוּם:

עין משפט ג הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"א ה"ב

הִיָּה שְׂכוֹר מִשְׂאָר מִשְׁקִין • הַמְּשַׁכְּרִין אָסוּר לְהַכְּנִס
 לְמִקְדָּשׁ וְאִם נִכְנָס וְעָבַד וְהוּא שְׂכוֹר מִשְׂאָר מִשְׁקִין

ס. כסף משנה: היה שכור משאר משקים וכו'. שם בברייתא שכתבתי בסמוך רבי יהודה
 אומר יין אין לי אלא יין שאר משכרים מנין ת"ל ושכר אם כן מה תלמוד לומר יין
 על היין במיתה ועל שאר משקין באזהרה ומשמע לרבינו דהלכה כרבי יהודה מדאמרין
 התם כמאן אזלא הא דתניא אכל דבילה קעילית ושתה דבש או חלב ונכנס למקדש ושימש
 לוקה כמאן כרבי יהודה ואע"ג דבס"פ על אלו מומין (דף מ"ה:) אמרינן דמתניתין דהתם
 דלא כרבי יהודה הא דקאמר גמרא בדוכתא כמאן אזלא הא דתניא וכו' כרבי יהודה עדיף
 כנ"ל לדחוק לדעת רבינו ובספר המצות לרבינו כתוב דברייתא דסיפרא כרבי יהודה ואינו
 הכרע דסתם סיפרא רבי יהודה וכן השיגו הרמב"ן. ועדיין יש לתמוה עליו דהא אמרינן
 בגמרא במאי פליגי ת"ק ורבי יהודה ת"ק סבר גמרינן שכר שכר מנזיר ומש"ה סבר שלא
 הזהירה תורה אלא על היין ולא על שאר משכרים ורבי יהודה לא יליף שכר מנזיר וכיון
 שרבינו פסק בתחלת הפרק לומר דאיכא איסורא בפחות מרביעית וביין מגתו כתנא קמא
 היאך פסק כאן כרבי יהודה והוי כמזכה שטרא לבי תרי ויש לתמוה למה לא השיגו הראב"ד
 ואפשר לומר שאע"פ שרבינו סובר דהלכה כרבי יהודה מ"מ נראה לו לחוש לדברי התנא
 קמא לאסור כל שהוא ויין מגתו איסורא בעלמא ואין לדחוק ולומר דפטור דקתני רבינו
 גבי פחות מרביעית ויין מגתו פטור ומותר קאמר דאם כן היכי מסיים בה ואינו מחלל
 עבודה פשיטא וע"ק דמשמע דרבי אליעזר לא דריש ושכר אלא לדרך שכרותו לא לרבות
 שאר משכרים כרבי יהודה וכיון דאיפסיקא הלכתא בגמרא כרבי אליעזר וכן פסק רבינו
 היאך פסק כרבי יהודה ואפשר לומר שרבינו מפרש דרבי אליעזר לא פליג ארבי יהודה
 דודאי משמע ליה דשכר אתא לרבות שאר משכרים אלא דמוסיף עליה לומר דכיון דבמשכר
 תלה רחמנא ממילא משמע דלא אסר יין אלא דרך שכרותו ואפשר עוד לומר דאף את"ק
 לא פליג רבי אליעזר דכיון דאמשכר קפיד רחמנא וריבה שאר משכרים מיניה נשמע דביין
 לא אסר אלא כדי לשכר דהיינו רביעית ויין בן ארבעים יום והשתא אתי שפיר דפסק רבינו
 כתנא קמא וכדברי ר' יהודה משום דאיפסיקא הלכתא כרבי אליעזר ור"א ס"ל כר"י וכת"ק

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

ואפשר דמש"ה אמרינן בגמרא דקרי רב עליה דר"א טוביינא דחכימי משום דמשכר משמע ליה כל תלת מילי דידיה ודרכי יהודה ות"ק. אח"כ מצאתי בתשובות הרשב"א סי' שס"ג שנסאל איך הלך רבינו בשיטת רבי יהודה ובגמרא כריתות פרק אמרו לו גרסינן כמאן אזלא הא דתניא אכל דבילה קעילית ושתה דבש או חלב ונכנס למקדש ושימש לוקה ארבעים כמאן כרבי יהודה והתם איפסיקא הלכתא כרבי אליעזר וקרי רב עליה טוביינא דחכימי ורבי אליעזר כיון דאפקיה לשכר דרך שכרותו שאר משכרין לית ליה ואפילו נפרש [כמאן] כרבי יהודה דאילו לר"א מחמרינן טפי ומחייב מיתה בשאר משכרין וכו' מ"מ יש להשיג עליו [שכתב] על היין במיתה ועבודתו מתחללת וכו' ושיטה זו כרבי יהודה אזלא וכו' ושמא דעת הרמב"ם לפרש כמאן כר"י ולאפוקי מדת"ק אתי דכיון דיליף שכר מנזיר א"כ שאר משכרין לא כתיבי כלל לא למיתה ולא לאזהרה אבל לא אתי לאפוקי מדרכי אליעזר דכיון דברייתא דר"א לא יליף שכר מנזיר ודריש שכר כדי שכרותו שמא כל המשכרין כדי שכרותן הוו באזהרה. עכ"ל השאלה: והשיב נראה שהרמב"ם תפס לו דרך אחרת באותה הלכה וכו' והדין עמו דכשתמצא לומר דר"א לא יליף שכר מנזיר א"כ [שכר] איצטריך לשאר המשכרין דכל היכא דאיכא לאוקמי בשאר המשכרין כפשוטו לא דרשינן ליה ליינ ולראוי לשכר וכו' גם לפרש כמאן אזלא הא דתניא כמאן כר"י לאפוקי מדת"ק בלחוד ולא מדר"א אין נ"ל שיטת הגמרא כן דכיון שהזכיר מחלוקתן של ת"ק ורבי יהודה ורבי אליעזר ועלה קאמר כמאן אזלא הא דתניא כמאן כרבי יהודה דוקא קאמר ונראה לי שכך הוא מפרשה יין אל תשת [יכול] אפילו כל שהוא ואפילו יין מגתו דיינ אפי' כל שהוא במשמע ואפילו מגתו תלמוד לומר ושכר אין אסור אלא כדי לשכר כלומר אין אסור שנאמר בו דהיינו למיתה אלא כדי לשכר כלומר שיעור הראוי לשכר דהיינו רביעית ושיהיה ממשו ראוי לשכר דהיינו שעברו עליו ארבעים יום וכל ששתה ממנו כדי רביעית אפי' הפסיק בו ואפילו נתן לתוכו מים חייב [שהרי שתה] שיעור הראוי לשכר מיין שממשו ראוי לשכר תוך שיעור שתיה דהיינו תוך שיעור אכילת פרס אבל שאר המשכרים לעולם לא דילפינן שכר מנזיר ומיהו כיון דילפינן שכר מנזיר תו לא איצטריך יין דמיניה משמע יין ומשמע נמי שיש בו כדי לשכר דלהכי אפקיה בלשון שכר ולא אמר יין בהדיא אלא אם אינו ענין לכדי לשכר דהא משכר נפקא יין כדי לשכר תנהו ענין ליינ שאינו כדי לשכר ולאזהרה דאי כולהו אפי' למיתה לכתוב יין ולא איצטריך שכר ורבי יהודה סבר שכר כמשמעו לכל המשכרין ובין יין בין שאר משכרים במשמע דלא ילפינן שכר מנזיר ושכר דאיצטריך לשאר משכרין לא דרשינן מיניה כדי לשכר אלא ששתה מהם ואפילו פחות מרביעית חייב וכל שכן אם שתה רביעית אע"פ שהפסיק בו או שנתן לתוכו מים דבדרך שכרותו ובכדי שכרות לא קפדינן אלא במינים המשכרים ותדע לך דהא לרבנן אי לאו דכתיב שכר דמיניה דריש כדי לשכר הווי אמרי יין אפי' כל שהוא והילכך רבי יהודה דאיצטריך ליה שכר לשאר המשכרין יין או שכר דכתב רחמנא אפילו כל שהוא ואפי' מגתו משמע ולמה נאמר יין לחלק יין למיתה ושאר משכרים לאזהרה ורבי אליעזר סבר יין אל תשת שכר אל תשת שלא תשתהו דרך שכרותו. ורבי אליעזר לא יליף שכר מנזיר ויין לחלק כרבי יהודה אלא דסבירא ליה כרבנן בכדי לשכר ועדיפא מדרבנן דבעינן ראוי לשכר בשעת

שתייה ממש שישתנו דרך שכרותו שלא יפסיק בו ושלא יתן לתוכו מים. וטעמא דידיה דכל מקום שנאמר שכר אחד מכל המשכרין כדי לשכר קאמר ומדכתב הכא אל תשת כדי לשכר בשעת שתייתו ממש וכל שהפסיק בו או שנתן לתוכו מים כל שהוא ולא שתייה ממנו אלא רביעית אינו ראוי לשכר בשעת שתייה ממש ותדע לך דר"א אפי' שאר המשכרין אית ליה כרבי יהודה מדקאמר יין אל תשת שכר אל תשת הזכיר אל תשת גבי יין ואל תשת גבי שכר ואילו לא בא ר"א לומר אלא שלא ישתה יין דרך שכרותו ויליף שכר מנזיר הכין הוה ליה למימר יין אל תשת שכר שלא תשתנו דרך שכרותו. ועוד דמדקאמרי בין ת"ק בין רבי יהודה א"כ יין למה לי שמע מינה דאינהו נמי בהא כר"י דלעיל מיניה ס"ל ולא בא לחלוק עליו בחילוק המינין דיין ודאי לחלק אלא בהא בלחוד הוא דפליג עליה בשלא תשתנו דרך שכרותו דמאי שכר הוא דמשכר והיינו נמי דאמרינן במאי פליגי ת"ק סבר ילפינן שכר מנזיר ור"י סבר לא ילפינן שכר מנזיר ור"א מאי שכר והוא דמשכר ולא מפרשינן מאי קסבר אי יליף שכר מנזיר כרבנן או לא יליף כר"י אלא מאי שכר והוא דמשכר דאלמא אדרבי יהודה דסמיך קאי וא"ל בשאר המשכרין מודינא לך ויין לחלק אלא בשעורן דבשתייתן פליגנא דמאי שכר והוא דמשכר וכיון דכתיב אל תשת בשעת שתייה [ממש] קאמר והיינו דאוקימנא ברייתא דאכל דבילה קעילית כרבי יהודה דוקא דההיא ודאי מפקא מדת"ק דלדידהו שאר המשכרין אינן אפי' באזהרה ומפקא מדר"א דלדידיה שיעור הראוי לשכר בעינן ותנא דההיא ברייתא מדלא יהיב שיעורא שמע מינה אפילו בפחות מרביעית קאמר. והילכך כיון דאיפסיקא הלכתא כר"א אינו במיתה ולא באזהרה אפילו על היין אלא אם כן שתייה ממנו רביעית מיין שעברו עליו ארבעים יום ורביעית נמי הוא שלא יפסיק בו ושלא יתן לתוכו מים כלל ושאר המשכרין לאזהרה עד שישתנה מהן כדי לשכר וכן פסק הרב רבינו משה זכורנו לברכה. ונמצאו דבריו עולים כהוגן לפי פירושו זה. ואם תאמר א"כ בריש פ"ק דנזיר דאמרינן שכר דכתב רחמנא גבי נזיר למילף מיניה שכר דמקדש [ולאפוקי מדרבי יהודה דתניא אכל דבילה קעילית וכו' אמאי לא קאמרן] לאפוקי מדרבי יהודה ומדרבי אליעזר יש לומר דהתם לאו כרוכלא חשיב ואזיל אלא מכל מקום מדרבי יהודה וממאן דס"ל כוותיה קאמר. ועוד משום דר"י אמרה בהדיא קאמר הכין. ולכשתמצא לומר דר"א כוותיה ס"ל מפקא מיניה דר"א. ונ"ל עוד שהזקיקו לרב לפרש כן כדי שלא להוציא סתם מתניתין דנזיר לבר מהילכתא דלכאורה סתם מתניתין דפ"ק דנזיר כרבי יהודה דלא יליף שכר דמקדש מנזיר דתנן התם הריני נזיר מן החרצנים הרי זה נזיר וכל דקדוקי נזיר עליו ואמרינן עלה בגמרא מתניתין דלא כרבי שמעון דאמר עד שיזיר מכולן. ואמרינן מ"ט דר"ש דאמר קרא מכל אשר יצא מגפן היין. ורבנן מאי טעמא דאמר קרא מיין ושכר יזיר. ור"ש הא כתיב מיין ושכר ההוא לאסור יין מצוה כיון הרשות. ורבנן הא מיבעיא להו לאסור יין מצוה כיון הרשות א"כ לימא קרא מיין מיין ור"ש היינו טעמיה דכתב שכר לאלופי שכר שכר למקדש דכתיב יין ושכר אל תשת מה נזיר יין הוא דמיתסר שאר משכרין לא אף גבי מקדש נמי יין הוא דליתסר אבל שאר המשכרין לא לאפוקי מדר"י דתניא ר"י אומר אכל דבילה קעילית ושתה דבש או חלב וכו' ומדלא קא בעי תו ורבנן הא מיבעיא לאלופי אמקדש כדבעא בכל הנך דלעיל משמע לכאורה דרבנן לא איצטריך להכין דהשתא

נמי לא ילפינן דשכר דמקדש אפילו שאר המשכרין קאמר. וכיון דסתם מתניתין כר"י שמע מינה הלכתא כוותיה. והאי דכריתות דאיפסיקא הלכתא כר"א לא מפקא מינה בעיקר משכרין דהא איכא לפרושה כדפרישית. ואלא מיהו למאי דפרישית דר"י אפילו בכל שהוא מחייב איכא למידק מהא דאמרין בנזיר פרק ג' מינין אמר ר"א עשר רביעיות ומנקט רב ששת חמש חיוורתא וחמש סומקאתא נזיר ועושה פסח שהורו במקדש ומתו. ומקדש היינו שתה רביעית יין ושימש במקדש ואקשינן התם ותו ליכא והא איכא מי רביעית נוטלין לידים לאחד ואפילו לשנים ופרקינן בפלוגתא לא קא מיירי כו' והא איכא כמה מים נותן לתוכן כל שהן ר"י אומר ברביעית בפלוגתא לא קא מיירי אלמא כל הנך עשר ליכא מאן דפליג אפילו בחדא מינייהו ולפי מה שפירשתי הא איכא מקדש דפליג רבי יהודה ומחייב אפילו בפחות מרביעית ויש לי לומר דפלוגתא דר"י לאו פלוגתא היא משום דכבר פסק רב הלכתא כר"א ולפום כן לא חש לה ר"א דעשר רביעיות דבתר רב הוה ודמיה לההיא דאמרין בריש פ"ק דיבמות גבי ליתני שש עשרה אמו אנוסת אביו פלוגתא דרבי יהודה ורבנן היא ובפלוגתא לא קא מיירי ואקשינן והא בית שמאי מתירין צרות לאחיך ובית הלל אוסרין ופרקינן בית שמאי במקום בית הלל אינה משנה. ואי נמי איכא למימר דפלוגתא דחיוורתא קאמר דלא מיירי אבל בסומקאתא איירי בפלוגתא דהא קא חשיב רביעית דם משני מתים דפליגי רבנן ואמרי דדוקא רביעית ממת אחד והא קא חשיב רביעית יין לנזיר דלרבי עקיבא בכזית ואמרו רבותינו הצרפתים זכרונם לברכה דחיוורתא הוא דקאמר דלא איירי בהו בפלוגתא אבל בסומקאתא איירי ואף אני אומר דרביעית יין דמקדש אע"ג דפלוגתא היא לא חש לה ואיירי בה: עוד יש לפרש לדעת הר"מ ז"ל דר"י בפחות מרביעית לא מחייב דאין שתייה פחותה מרביעית ובמקדש אל תשת כתיב ואע"ג דאמר ת"ק יכול אפילו כל שהוא ואפי' יין מגתו. כל שהוא אינו עיקר אלא יכול יין מגתו הוא העיקר אבל כיון שסופנו לרבות כל שהוא ויין מגתו באזהרה נקט הכא בגורא יכול אפילו כל שהוא ואפילו יין מגתו. אי נמי יכול אפי' כל שהו דקאמר ת"ק בדוקא קא אמר ולא כל שהוא ממש אלא כזית ומשום דאיהו יליף שכר דמקדש משכר דנזיר ושכר דנזיר למשנה אחרונה בכזית דיליף שתייה מאכילה בדין היה דנימא נמי דשכר דמקדש בכל שהוא דהיינו בכזית אלא דכיון דכתיב יין וכתיב שכר על כרחין שכר לכדי לשכר הוא דאתא. והא דקאמר יין יכול אפי' כל שהוא לאו למימרא דאי לא כתב רחמנא אלא יין הוה אמינא דאפילו כל שהוא דאדרבה למאי דפרישית משכר הוא דהוה ילפינן דמינה הוא דילפינן מנזיר אלא הכי קאמר יין ושכר יכול אפילו כל שהוא משום דילפינן מנזיר תלמוד לומר שכר כלומר כיון דכתיב יין וכתיב שכר על כרחין לכדי לשכר דאי לא כתב רחמנא אלא שכר הוה משמע אפי' יין כזית דילפינן שכר מנזיר ואפילו יין מגתו כנזיר ואי כתב נמי יין לחודיה הוה משמע יין רביעית ואפילו מגתו אבל השתא דכתיב יין ושכר ממילא שמעינן דשכר יין כדי לשכר קאמר ומ"מ כיון דכתיב יין וכתיב שכר הוה ליה כמו שכתוב יין יין תרי זמני וההוא דאפקיה בלשון שכר לייך כדי לשכר ולמיתה ואידך לפחות מרביעית ואפילו מגתו ולאזהרה. וכל שהוא דפרישית דיש לו שיעור יש לנו הרבה כיוצא בו בגמרא וחד מינייהו בעירובין בפ' חלון ומגביהו מן הקרקע כל שהוא וכמה כל שהוא טפח ואחד בראשית הגז וכמה הן

הַמְשַׁכְּרִין אֶפְלוּ מִן הַחֶלֶב אוּ מִן הַדְּבַלָּה הֲרִי זֶה לֹוֹקָה
וְעִבּוּדָתוֹ כְּשָׂרָה. שְׂאִין חִיבִין מִיָּתָה אֶלָּא עַל הֵיִין בְּשַׁעַת
עִבּוּדָה. וְאִין מְחַלֵּל עִבּוּדָה אֶלָּא שְׂכוּר מִן הֵיִין:

עין משפט ד

הרמב"ם הל' איפורי מזבח פ"ב ה"י

בְּהֵמָה שְׁנוּלָד בָּהּ אַחַת מִן הַטְּרֵפִיּוֹת ^ע הָאוֹסְרוֹת אוֹתָהּ
בְּאֶכִילָה אֶסוּרָה לְגִבֵּי הַמְּזִבֵּחַ הֲרִי הוּא אוֹמֵר (מלאכי
א-ח) 'הַקְּרִיבֵהוּ נָא לְפַחְתָּךְ הִירְצָךְ אוּ הִישָׂא פְּנִיךְ'. וְאִף
עַל פִּי שְׂאִינָה רְאוּיָה לְקָרְבָן אִין פּוֹדִין אוֹתָהּ שְׂאִין פּוֹדִין

גוזזות כל שהוא וכמה כל שהוא וכו' אבל לר"י דלא יליף שכר מגזיר וכתוב אל תשת אין שתייה פחותה מרביעית אבל איהו סבר דשאר משכרין נמי ברביעית ובהא פליג עליה רבי אלעזר דשאר המשכרין אין להם שיעור למעלה אלא עד שישתכר דלהכי אפקינהו רחמנא בלשון שכר וברייתא דקתני סתם שתה דבש או חלב ולא קתני ונשתכר ומשמע דאפי' לא נשתכר אלא ששתה מהם שיעור הידוע דהיינו רביעית ששיעורו ליין חייב היינו ר"י ודלא כרבי אליעזר וכן יראה מדברי הר"מ ז"ל שכתב גבי יין והוא ששתה רביעית [יין] בבת אחת ובשאר המשכרין כתב היה שכור משאר המשכרין וכו' ואם נכנס ועבד והוא שכור דאלמא ביין לעולם ברביעית חי ובבת אחת ובשאר המשכרין עד שיהא שכור ממש ויש לו פנים עכ"ל:

ע. כסף משנה: בהמה שנוולד בה אחד מהטרפיות וכו'. בר"פ המזבח מקדש אמרינן דטריפה פסולה מעל גבי המזבח ובר"פ התערובות (דף ע"א:) אמרינן דטריפה שנתערבה בזבחים ירעו עד שיסתאבו. ומה שכתב רבינו הרי הוא אומר הקריבהו נא לפחתך. יש לתמוה שהרי בתורת כהנים ובפרק ו' דתמורה (דף כ"ט) דורש כשהוא אומר מן הבקר למטה וכו' להוציא את הטריפה משמע שמן התורה הוא דהא דריש לה מקרא ובפרק בתרא דבכורות (דף נ"ז) יליף דטרפה פסול לקרבן בגזירה שוה ואפשר שסובר רבינו דסמך בעלמא הוא דמסמיך להו אקרא ואגזירה שוה דהא קיימא לן דלא מיפסיל משום מום אלא בגלוי דוקא אי נמי דה"ק אפילו לא היה בה איסור מן התורה הוי ליה לפסלה משום הקריבהו נא לפחתך. ומ"ש ואע"פ שאינה ראויה לקרבן אין פודין אותה וכו'. משנה בתמורה (דף ל') ס"פ כל האסורים על גבי המזבח:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 0584150477 או 02-5712225
email: minchat.aaa@gmail.com

אֶת הַקֹּדְשִׁים לְהַאֲכִילָן לְכֹלָבַיִם. אֶלָּא יָרְעוּ עַד שְׂיִמוּתוֹ
וַיִּקְבְּרוּ:

עין משפט ה

הרמב"ם הל' איסורי מזבח פ"ג ה"ד

וְכֵן הַפְּלָאִים וַיּוֹצֵא דִּפְּן וּמַחְסֵר זְמַן פּ פְּסוּלִין אֶף עַל פִּי
שְׂאִין בָּהֶם מוּם שְׁנֵאמַר (ויקרא כב-כז) 'שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׁב
אוֹ עֵז' עַד שְׂיִהְיֶה כָּל מִין וּמִין בְּפָנָי עֲצָמוֹ לֹא שְׂיִהְיֶה
מְעָרַב מִכֶּכֶּשׁ וְעֵז. (ויקרא כב-כז) 'כִּי יוֹלֵד' פָּרֵט לְיוֹצֵא
דִּפְּן. (ויקרא כב-כז) 'וְהָיָה שְׁבַעַת יָמִים' פָּרֵט לְמַחְסֵר
זְמַן. (ויקרא כב-כז) 'תַּחַת אִמּוֹ' פָּרֵט לְיִתּוֹם שְׁנוֹלֵד אַחַר
שְׁנִשְׁחָטָה אִמּוֹ:

עין משפט ו

הרמב"ם הל' איסורי מזבח פ"ב ה"ט

וְכֵן בְּהֵמַת קֹדְשִׁים שְׁנַעֲבֹדָה בָּהּ עֵבֶרָה אוֹ שְׂהֵמִיתָ אֶת
הָאָדָם בְּעַד אֶחָד אוֹ עַל פִּי הַבְּעָלִים לֹא קָרְבָּה וְלֹא נִפְדִּית
עַד שְׂיּוֹלֵד לָהּ מוּם קָבוּעַ:

פ. כסף משנה: וכן הכלאים ויוצא דופן ומחוסר זמן וכו' עד פרט ליתום. בת"כ. ומ"ש
שנוולד אחר שנשחטה אמו. משנה בפרק בתרא דבכורות (דף ג"ז) איזהו יתום כל שמתה
אמו או נשחטה ואחר כך ילדה ואיני יודע למה השמיט רבינו שמתה אמו:

צ. כסף משנה: ומה שכתב וכן בהמת קדשים שנעבדה בה עבירה או שהמיתה את האדם
וכו'. מפרש במשנה הנזכרת ובפרק כל האסורים תניא הרובע והגרבע הם כקדשים
שקדם מום עובר להקדשן וצריכים מום קבוע לפדות עליהם:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ז.ז.

הרמב"ם הל' איסורי מזבח פ"ו ה"ט

כֹּהֵן שֶׁהָיָה נוֹשֵׂא נְשִׂים בְּעֵבֶרָה קֵי אֵינוֹ עוֹבֵד עַד שֶׁיִּדְוֶהוּ בֵּית דִּין עַל דַּעַת רַבִּים כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ הַפְּרָה שֶׁלֹּא יוֹסִיף לְחַטֵּא וְעוֹבֵד וַיּוֹרֵד וּמְגַרֵּשׁ. וְכֵן אִם הָיָה מְטַמֵּא לְמִתִּים פְּסוּל עַד שֶׁיִּקְבֹּל עָלָיו בְּבֵית דִּין שֶׁלֹּא יִטְמֵא. וְאִם עָבַר וְעָבַד קִדְּם שֶׁיִּדְוֶה אוֹ שֶׁיִּקְבֹּל אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא נִשְׁוֵי בְּעֵבֶרָה לֹא חָלַל עֲבוּדָה:

עין משפט ט.

הרמב"ם הל' שחיטה פי"ב הי"א

אִסוּר אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ נוֹהֵג בְּנִקְבוֹת רִי שֶׁזֶה בְּנֵה וְדַאי. וְאִם נוֹדַע וְדַאי שֶׁזֶה הוּא אָבִיו אֵין שׁוֹחֲטִין שְׁנֵיהֶן בְּיוֹם אֶחָד. וְאִם שֶׁחַט אֵינוֹ לוֹקֵה. שֶׁהַדָּבָר סָפֵק אִם נוֹהֵג בְּזָכָרִים אוֹ אֵינוֹ נוֹהֵג:

ק. כסף משנה: כהן שהיה נושא נשים בעבירה וכו' וכן מי שהיה מטמא למתים וכו'. בסוף פרק מומין אלו (בכורות דף מ"ה מ"ו) משנה וגמרא. ומה שכתב רבינו עבודתו פסולה היינו לומר דלכתחילה פסול מלעבוד אבל אם עבד לא חילל כמו שכתב בסמוך ובספר מוגה נמצאת מחוק עבודתו פסולה וכתוב במקומו פסול והוא הגירסא הנכונה. ואמרינן התם בגמרא מאי שנא הכא דסגי ליה בקבלה ומאי שנא התם דמדרינן ליה התם יצרו תוקפו. ובקצת ספרי רבינו כתוב גבי מטמא למתים עד שיקבל עליו בנדר והוא טעות סופר וצריך למוחקו ולכתוב במקומו בב"ד וכך מצאתי בספר מוגה:

ר. כסף משנה: איסור אותו ואת בנו נוהג בנקבות וכו'. בפרק אותו ואת בנו (חולין דף ע"ח:) תניא אותו ואת בנו נוהג בנקבות ואינו נוהג בזכרים חנניא אומר נוהג בין בזכרים בין בנקבות ואמרינן בגמרא (דף ע"ט) דרבי יהודה סבר [אינן] חוששין לזרע האב ובסוף כתובות (דף קי"א:) פסקינן הלכה כר' יהודה ובפרק אותו ואת בנו אסיקנא דרבי יהודה ספוקי מספקא ליה אי חוששין לזרע האב ולפיכך פסק רבינו בה כדין הספיקות דאין שוחטין ואם שחט אינו לוקה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

שו"ע יו"ד סימן טז פעיף ב

ב. איסור אותו ואת בנו נוהג בנקבות שזה בנה ודאי. ואם נודע שזה ודאי אביו אין שוחטין שניהם ש ביום אחד, ואם שחט אינו לוקה, שהדבר ספק אם נוהג בזכרים או אינו נוהג.

עין משפט י הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ו ה"ט

כֹּהֵן שֶׁהָיָה נוֹשֵׂא נָשִׁים בְּעֵבֶרָה ה' אֵינוֹ עוֹבֵד עַד שְׂיִדְיוּהוּ בֵּית דִּין עַל דַּעַת רַבִּים כְּדִי שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ הַפָּרָה שְׁלֹא יוֹסִיף לַחֲטֹא וְעוֹבֵד וַיּוֹרֵד וּמִגְרֵשׁ. וְכֵן אִם הָיָה מִטְמֵא לְמִתִּים פְּסוּל עַד שְׂיִקְבֵּל עָלָיו בְּבֵית דִּין שְׁלֹא יִטְמֵא. וְאִם עָבַר וְעָבַד קִדְּם שְׂיִדְיָר אוֹ שְׂיִקְבֵּל אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא נִשְׁוִי בְּעֵבֶרָה לֹא חָלַל עֲבוּדָה:

ש. דפלוגתא דתנאי בדף ע"ט אם חוששין לזרע האב וקיימ"ל דחוששין לחומר, וכ"פ הרא"ש והרמב"ם.

ואם מותר לשחוט האב או הבן בכיה"ש אחרי ששחט הראשון ביום שלפניו מכח ספק ספיקא צ"ע. כף החיים אות ד'.

ת. כסף משנה: כהן שהיה נושא נשים בעבירה וכו' וכן מי שהיה מטמא למתים וכו'. בסוף פרק מומין אלו (בכורות דף מ"ה מ"ו) משנה וגמרא. ומה שכתב רבינו עבודתו פסולה היינו לומר דלכתחילה פסול מלעבוד אבל אם עבד לא חילל כמו שכתב בסמוך ובספר מוגה נמצאת מחוק עבודתו פסולה וכתוב במקומו פסול והוא הגירסא הנכונה. ואמרינן התם בגמרא מאי שנא הכא דסגי ליה בקבלה ומאי שנא התם דמדרינן ליה התם יצרו תוקפו. ובקצת ספרי רבינו כתוב גבי מטמא למתים עד שיקבל עליו בנדר והוא טעות סופר וצריך למוחקו ולכתוב במקומו בב"ד וכך מצאתי בספר מוגה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט כ

הרמב"ם הל' שבועות פ"ו ה"ה

כיצד מתירין. יבוא הנשבע לחכם המבִּהק * או לשלשה הדיוטות אם אין שם ממחה. ואומר אני נשבעתי על כך וכך ונחמתי. ואלו הייתי יודע שאני מצטער בדבר זה עד פה או שארע לי כך וכך לא הייתי נשבע ואלו הייתה דעתי בעת השבועה כמו עתה לא הייתי נשבע. והחכם או גדול השלשה אומר לו וכבר נחמת. והוא אומר לו הן. חוזר ואומר לו שרוי לך או מתר לך או מחול לך וכל פיוצא בענין זה בכל לשון. אבל אם אמר לו מופר לך או נעקרה שבועתך וכל פיוצא בענין זה לא אמר כלום. שאין מפר אלא הבעל או האב אבל החכם אינו אומר אלא לשון התרה ומחילה:

הרמב"ם הל' נדרים פ"ד ה"ה

מי שנדר ונחם על נדרו = הרי זה נשאל לחכם ומתירו. ודין התר נדרים כדין התר שבועות שאין מתיר אלא חכם מבִּהק או לשלשה הדיוטות במקום שאין חכם. ובלשון שמתירין השבועה מתירין הנדר. וכן שאר

- א. כסף משנה:** כיצד מתירין יבא הנשבע לחכם המובהק וכו'. ומ"ש אבל אם אמר לו מופר לך וכו'. בסוף פ' נערה המאורסה (דף ע"ז:; א"ר יוחנן חכם שאמר בלשון בעל ובעל שאמר בלשון חכם לא אמר כלום דתניא זה הדבר חכם מתיר ואין בעל מתיר וכו' בעל מפר ואין חכם מפר וכתב הר"ן לשון בעל מפורש הוא בכתוב והיינו לשון הפרה ולשון חכם דהוי מותר לך דמשמע ליה מדכתיב לא יחל דברו כלומר לא יעשה דבריו חולין ודרשינן אבל אחרים מוחלין לו שעושיין אותו חולין ובחולין מותר שייך למימר בהו:
- ב. כסף משנה:** מי שנדר וניחם על נדרו וכו'. זה פשוט שהתורה הקישה נדר לשבועה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הַעֲנִינֹת שְׁפָרְשָׁנוּ בְּשָׁבוּעוֹת כָּלָן בַּנְּדָרִים כְּדָרְךָ שֶׁהָן בְּשָׁבוּעוֹת:

שו"ע יו"ד סימן רכה עניף יד

יח. יח. קודם שיתירו לו צריך שיפרט להם הנדר והסיבה שבשבילה הוא נדר^ג, ואם לא פירט אין התרתן התרה, מיהו די שיפרט לאחד^ד מבין המתירין.

עין משפט ל הרמב"ם הל' שבועות פ"ו ה"ח

אָחַד הַנְּשָׁבַע בֵּינוּ לְבֵין עֲצָמוֹ וְאָחַד הַנְּשָׁבַע בְּרַבִּים. ה
וְאֶפְלוּ נִשְׁבַּע בְּשֵׁם הַמִּיּוֹחַד בְּה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְנָחַם הָרִי

ג. כרב הונא ורב פפא בגיטין ל"ה ע"ב ותוס' ורשב"א שם. וכתב הש"ך בס"ק כ"ה דתימה שלא ראה נוהגין כן לפרט הסיבה ומסיק מי שנדר מכח סיבה צריך לפרט הסיבה ואם אינו מפרט עוון הוא בידו.

ד. כ"כ הרשב"א בתשובה, שלפרט הנדר משום הרמאין ודי בכך שמפרט לאחד. כ"כ הגאון באות כ"ד.

ה. כסף משנה: אחד הנשבע בינו לבין עצמו ואחד הנשבע ברבים. בפ' השולח (גיטין דף ל"ו) אמר אמימר הלכתא נדר שהודר ברבים יש לו הפרה ע"ד רבים אין לו הפרה ויש ספרים דגרסי אמר אמימר הלכתא אפילו למ"ד נדר שהודר ברבים יש לו הפרה ע"ד רבים אין לו הפרה וכתבו התוס' דאפילו לאותם ספרים מדפסק בע"ד רבים דאין לו הפרה מכלל שסובר דברבים יש לו הפרה דאי אין לו כ"ש ע"ד רבים ומה הוצרך לפסוק הלכתא בע"ד רבים כיון דאפילו ברבים אין לו הפרה ושלא בלשון פסק ה"ל לומר אפילו למ"ד ברבים יש לו הפרה וכו' אע"ג דקאמר (התם) לעיל דאדריה ליה ברבים אליבא דרב נחמן דקי"ל כוותיה בדיני ולענין דינא אתשיל לענין פרעון כתובה הא פריך בתר הכי הניחא למ"ד ואיכא למימר דאדרב נחמן נמי קאי ומדאדריה רב אחא נמי לההוא מקרי דרדקי ע"ד רבים משמע דקסבר דברבים יש לו הפרה ורב יוסף דאמר בפ' ע"פ אדור ברבים דלא אשתה שיכרא משמע דסבר דברבים אין לו הפרה לא קי"ל הכי וכן פסקו הרא"ש והרשב"א והר"ן והמרדכי. ומ"ש ואפי' נשבע בשם המיוחד בה' אלהי ישראל, בפ' ד' נדרים (דף כ"ב) אמר רבא אמר ר"נ הלכתא פותחין בחרטה נזקקין לאלהי ישראל ומשמע לרבינו דה"ה לשם המיוחד: נשבע ע"ד רבים או שנדר וכו'. מימרא כתבתיה בסמוך. ומ"ש אלא לדבר מצוה.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

זֶה נִשְׁאָל עַל שְׂבוּעָתוֹ וּמִתִּירֵין לוֹ. נִשְׁבַּע עַל דַּעַת רַבִּים
אוֹ שֶׁנֶּדֶר עַל דַּעַת רַבִּים אֵין מִתִּירֵין לוֹ לְעוֹלָם אֶלָּא לְדַבַּר
מִצְוָה:

הרמב"ם הל' נדרים פ"ד ה"ה

עיינ לעיל עין משפט כ

שו"ע יו"ד סימן רכה פעיף כג

כג. לא. נדר שהודר ברבים¹ יש לו התרה מאחר שלא אמר על דעת רבים.

שם והני מילי לדבר הרשות אבל לדבר מצוה יש לו הפרה כי ההוא מקרי דרדקי דאדריה
רב אחא (על דעת רבים) דהוה פשע בינוקי ואהדריה רבינא דלא אשתכח דדייק כוותיה:
1. מתוס' והרא"ש בגיטין ל"ו ע"א במימרא דאמימר.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com